

שבידו להאכילו בתרומה – *For it is in his power to feed him Terumoh*

OVERVIEW

ruled that a father is נאמן to be מאכיל תרומה to his son since it is בידו of the father בידו of the father. Our תוספות discusses the efficacy of this בידו. להאכילו תרומה.

asks: תוספות

תנימה איך נאמין אותו על תרומה בהאי מגו הא אין בידו להאכילו אחר מיתה¹ -

It is astounding! How can we believe the father regarding תרומה because of this בידו, **for it is not בידו of the father to be מאכיל his son תרומה after the death** of the father -

ואם כן אין זה מגו -

And therefore since it is not בידו אחר מיתה, **this is not a proper** מגו להאכילו בתרומה מגו!

proves his point (that the נאמנות of בידו does not extend beyond the בידו):

כמו שמצינו ביש נוחלין (בבא בתרא קכז, ב) גבי בכור ובפרק בתרא דקדושין (דף עח, ב) -

- בכור regarding מסכת קדושין of פרק and in the last פרק יש נוחלין

דתניא יכיר² יכירנו לאחרים מכאן אמר רבי יהודה נאמן אדם לומר זה בני בכור³ כולי -

Where the ברייתא teaches; 'the תורה writes יכיר, we interpret it to mean he (the father) can make it recognizable to others as well; from this פסוק ר"י ruled that a person is believed to claim this is my son the בכור, etc. The גמרא there continues -

למאי⁴ הלכתא אי לתת לו פי שנים אילו בעי למיתב ליה מתנה מי לא יהיב ליה -

In regards to what ruling is the יכיר necessary, if it is necessary to give this alleged בכור a double portion of the inheritance, this cannot be for if the father wanted to grant him this additional portion as a gift, could he not give it to him?! He obviously can, so there is no need for a פסוק, since it is בידו. The גמרא answers, the - יכיר of פסוק

לא צריכא בנכסים שנפלו לו כשהוא גוסס⁵ -

¹ The son should not be able to eat תרומה after his father's death, since it is not longer בידו of the father. See 'Thinking it over'.

² In פי א' תבכר בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים; it states; דברים (תצא) כא, יז

³ The father is believed even if initially another son was presumed to be the בכור.

⁴ The גמרא there actually asks this question of הלכתא למאי according to the רבנן, who argue with ר"י and maintain that a father is not believed to say בכור זה בני, where it was always assumed that another son was a בכור. The גמרא therefore initially asked according to the רבנן why the יכיר of פסוק is necessary since the father is not believed against חזקה. The גמרא answered that יכיר is necessary where there was no בכור מוחזק and the father testified that this son is the בכור. The גמרא asks again הלכתא למאי as mentioned in תוספות.

⁵ A גוסס is a person who is about to expire and is not capable of carrying out any valid transactions. When the father received these assets he was in no position to grant them to his son as a gift since he was a גוסס, therefore the תורה

is necessary only regarding the assets which father received while he was a גוסס.
This concludes the גמרא there.

תוספות concludes his question:

אלמא אי לאו קרא לא הוה נאמן לפי שאין בידו⁶ -

It is evident from that גמרא that **if not for the פסוק** of יכיר the father **would not be believed** regarding these assets גוסס, **because it is not בידו** (even though he would be believed regarding his other assets, which were בידו to gift them to his בכור). The question of תוספות is that here too, the father should only be believed תרומה as long as the father is alive, for then it is בידו, but not after he passes on since it is no longer בידו!

תוספות answers:

ויש לומר דלא דמי דהכא כיון דנאמן להאכילו בחייו משום דבידו -

And one can say; that the two cases are not similar, for here since he is believed to feed him תרומה while the father is alive since it is בידו -

סברא הוא⁷ דנאמן אפילו לאחר מיתה:

It is logical that the father is believed even after his death.

SUMMARY

Regarding כהונה the power of בידו extends even לאחר מיתה when it is no longer בידו (as opposed to בכור where it is limited to the בידו).

THINKING IT OVER

Is תוספות question that he should not be believed מיתה (only),⁸ or is תוספות question that he should not be believed at all even מחיים?⁹

writes יכיר that if the father previously identified this son as the בכור, then he receives double even from these assets even though it was not בידו of the father to grant him these assets.

⁶ See תו"י (in the margin) which states: ועוד קשה לרבינו יצחק דאין זה מיגו טוב שאם יוליכנו בגורן ויתן לו חלקו הרי יפסיד והשתא דקאמר שהוא כהן נוטל כל אחד חלקו, ואין לפרש שבידו להאכילו בתרומה בשעה שהעיד שהיה יכול לומר אינו בני וכהן הוא תוה"ר. דאם כן להשיאו אשה נמי נימא הכי. בתוספות לא תירץ והתירוץ שבפנים מצאתי. תוספות ישנים:

⁷ תוספות does not state what is this סברא that the father is believed even לאחר מיתה. See רש"י who makes the following distinction that regarding תרומה since he eats מחיים (for it is בידו) then it will be a mockery (חוכא ואטולא) if we prohibit him from eating תרומה לאחר מיתה (for he either is a כהן or not a כהן); however regarding assets it can be understood that in certain assets he receives פי שנים and in others he does not, just as he does not receive פי שנים if it only ראי (meaning debts that the father is owed) and not מוחזק. See מהרש"ל and הפלאה.

⁸ See footnote # 1.

⁹ See קובץ שיעורים אות סט.